

ΕΡΡΙΚΟΣ ΚΑΡΟΥΖΟ

ΑΦΟΥ έπαινημένως ήγγέλλετο ό θάνατος του Έρρίκου Καρούζο, του διασημότερου ήμφοδίου του κόσμου, του επικληθέντος «Κολοσσαίου όηδόν», έπήλθε τέλος τό μοιραϊόν τέλος. Υπήρξε ό Καρούζο ό συμβολισμός της τελειότητας φωνής εις τό άσμη. Έχουν γραφή άπειρα περι αυτού — μόνον εις την Άμερικην αί βιογραφίαι του και τά ανέκδοτά του άποτελοίν όλόκληρον βιβλιοθήκην.

Η καταγωγή του ήτο ταπεινή, εκ λαϊκής οικογενείας της Νεαπόλεως. Ο πατέρας του ήτο θυρωρός. Εις τά 1885 ό Έρρίκος ήτο ύπηρέτης φούρνου, άλλ' εύθυμος παντοτε τραγουδός διαρκώς. Ένας παλαιός οργανοπαίκτης εκκλησίας του έπρότεινε νά του δώση μαθήματα και τόν έσύστησε έπειτα εις τό κόρο της εκκλησίας Madonna de Carmine. Η φωνή του εκκρίσκει όλόκληρον του χορού διά πρώτην φοράν ένεφανίσθη επί σκηνής εις τό «Νέον Θέατρον» της Νεαπόλεως εις την λεημονημένην πλέον όπεραν του Μορέλλι «Ο φίλος Φραντζέσκος». Μετέσχε έπειτα μετρίων θιάσων της 'Ιαλίας' ή πρώτη του μεγάλη επιτυχία έσημειώθη τώ 1898 εις την «Μποέμ» και κατόπιν εις την «Φαιδώραν». Εις τό «Λυρικόν θέατρον» του Μιλάνου, διεδέθη τόν Στάνιο, όστις είχε άποθάει ένα μήνα πρό της παραστάσεως της «Φαιδώρας» και δι' όν είχε γράψη ό Τζορντάνο τόν ρόλον του Λόρις. Μετέβη έπειτα εις την Πετρούπολιν, Μόσχαν, Βερολίον, Λονδίον, Νέαν Υόρκην. Παντού κατήγαγε θριάμβους. Η τελευταία του εμφάνις ήτο εις τους Παληάτους εις Ν. Υόρκην. Η πρώτη μεγάλη πληρωμή του έδόθη εις τό «Βασιλικόν θέατρον» του Βερολίνου 10 000 φρ. ή βραδιά. Όταν πρωτανεφανίσθη εις την Νέαπολιν, έλάμβανε 10 φρ. τό βράδυ.

Υπολογίζεται ότι έπληρώνατο 8 φρ. την λέξιν. Έφθασε νά πληρώναται 12,000 φρ. διά μίαν παρά-

σιασιν εις την Ν. Υόρκην. Ένα βράδυ διά δύο ρομάντσες που έτραγουδήσεν εις τό σπίτι του πολυεκατομμυριούχου Σμιθ έλαβεν ως δώρον 3000 δολάρια. Αί φωνογραφικά εταιρεία ήμιλλώντο, πληρώνουσαι όσα — όσα διά νά επιτύχουν τραγούδια του. Αυτός όμως κατά προτίμησιν έψαλε μόνον εις ένα οίκον, ό όποιος διά τέσσαρα τραγούδια εις τέσσαρας φωνογράφους του έδωσε 40.000 φρ. μή συμπεριλαμβανομένων των ποσοστών τά όποια θά έλάμβανε εκ της πωλήσεως των δίσκων. Λέγουν ότι ό Καρούζο ήτο φιλοχρήματος.

Όταν έτραγουδόςσε, οι θεαταί έπλήρωναν μεγάλα ποσά, διότι έγίνετο κερδοσκοπεία επί των τιμών των εισιτηρίων. Εις την Βιέννην ή τιμή των θεωρειών έφθασε τάς 600 κορώνες. Έν γένει έπληρώνατο εις τους μεσίτας πενταπλασία τιμή διά τά πρώτα καθίσματα.

Η βιογραφία του δύναται νά συνοψισθ ή ως έξης : 48 έτών, 26 έτών δόξα, 40 εκατομμύρια.

Ο Καρούζο ήτο μοναδικός γελοιογράφος. Έκαμε καρικατούρες με μίαν μονοκονδυλιάν.

Ο θάνατός του προήλθεν εκ πυώδους περιτονίτιδος έξ ής προσεβλήθη έν Ν. Υόρκη. Άσθενών μετέβη μετά της συζύγου του και της μικράς κόρης του εις τό Σορρέντο της Νεαπόλεως πρός άνάρρωσιν. Άλλά δέν είχε θεραπευθ ή έντελώς ή έγχειρησις ήν ύπέστη έν Ν. Υόρκη είχε γίνη κακώς και είχε σχηματισθ ή απόστημα. Έπέστη άνάγκη νέας έγχειρήσεως και πρός τούτο μεταφέρθη ό άσθενής εις Νέαπολιν' αλλά δέν έπρόφθασιν οι ιατροί νά επέμβουν χειρουργικώς, διότι ό Καρούζο απέθανε την 9 πρωινήν ώραν της 3 Αυγούστου (ν. η.).

Η κηδεία του έγένετο πάνδημος έν Νεαπόλει. Έτάφη εις τό κοιμητήριον του Σάν Φραντζέσκο ντί Πάολα.

ΤΑ ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΘΕΑΤΡΑ

ΑΠΟ την τελευταίαν θεατρικήν κίνησιν θά κάμωμεν σύντομον λόγον διά τάς εμφανίσεις ήθοποιών και έργων, δι' ός αξίζει νά γίνη μνεία.

Η δεσποινίς Λιλή Λουριώτου μετά πενταετής σπουδάς έν Παρισίοις ένεφανίσθη εις την «Θυέλλαν» του Μπερνστάιν, εις ρόλον έμπνευσμένον, ως λέγεται, ύπό του συγγραφέως επίτηδες δι' αυτήν. Η δ' ης Λουριώτου παίζει με λεπτότητα, χωρίς επιτήδευσιν, αναδεικνυόμενη έρμηνεύτρια του νεωτέρου δράματος άρκετά καλή, μολοντί δέν εξέλεξεν έργον, τό όποιον νά προσαρμόζεται εις τό συγκρατημένον παίξιμόν της, εις την φωνήν της, εις την άπειρίαν της νεκράς ζωής της. Υστέρησεν άπώς εις την δραματικήν σκηνήν μετά του μέλλοντος ν' αυτοκτονήσ η έραστού της.

Η δ' ης Λουριώτου έχει ώραίαν εμφάνισιν, κομψήν, συμπαγή, είνε πολύ φυσική και έχει πλεονεκτήματα τά όποια δύνανται εις άλλα έργα νά την αναδείξωσιν ίκανοτάτην έρμηνεύτριαν ψυχολογικών ρόλων, με την ήρεμον συγκίνησιν, ήτις χαρακτηρίζει τό παίξιμόν της.

*

Η εμφάνισις των δύο μικρών θυγατέρων της κ. Κυδέλλης Μιράντας Μυράτ και Άλίκης Θεοδωρίδου εις τρία μονόπρακτα έργα ήτο πολύ ευχάριστος.

Έπαιξαν και αί δύο άδελφαί με πολλήν αφέλειαν και χάριν. Η Μιράντα έχει στιγμάς όντως καλλιτεχνικάς, ώραίον πλάσθημα' αί άρμονικαί κινήσεις της, ό τόνος της φωνής πολύ εκφραστικός, φανερώνουν τάλαντον αξιοπ πολλής προσοχής. Η Άλίκη μόλις δεκαπενταετής είνε πιστόν πανομοιότυπον της μητρός της, πλήρης ζωής, εύθυμος, φυσικωτάτη.

Η δ' ης Άλίκη Θεοδωρίδου είχε μίαν ώραίαν εμφάνισιν και εις την «Έξαδέλφην μου», τό επίτηδες δι' αυτήν διασκευασθέν ύπό του κ. Ξενοπούλου έργον, επί τη βάσει του γνωστοτάτου μυθιστορήματος της Ζάν ντε - λά - Μπρέτ, «Mon oncle et mon curé» εις την ώραίαν άφελή ρόλον του κοριτσιού.

Η δ. Θεοδωρίδου ανεχώρησεν ήδη πρός τελειοποίησιν εις Παρισίους, όπου δέν ύπάρχει άμφιβολία ότι θά εύρη γρήγορα τόν δρόμον της